

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **P. B.,** zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,** se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 2. 2017, č. j. CPR-2473-2/ČJ-2017-930310-V238, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **N. B.,** v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2017, č. j. 1 A 13/2017 – 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

V. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 8228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Svým rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále také jen „správní orgán prvního stupně"), ze dne 4. 1. 2017, č. j. KRPA-439594-61/ČJ-2016-000022. Tím bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a § 119 odst. 1 písm. c) body 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 5 let. Počátek doby, po kterou nelze umožnit vstup žalobce na území členských států Evropské unie, stanovil správní orgán prvního stupně podle § 118 odst. 1 citovaného zákona od okamžiku, kdy pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Současně byla žalobci stanovena doba k vycestování dle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a to do 20 dnů po nabytí právní moci rozhodnutí. Podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců správní orgán prvního stupně rozhodl, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování dle § 179 stejného zákona.

[2] Žalobce se u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalované. V žalobě brojil proti rozhodnutí o správním vyhoštění s tím, že zasahuje do jeho soukromého a rodinného života. Tento zásah měl spočívat v tom, že s ním na Ukrajinu nemůže vycestovat jeho přítelkyně – osoba zúčastněná na řízení – se kterou žije v ČR ve společné domácnosti a která je ve špatném zdravotním stavu. Žalobce měl za to, že v jeho případě nemůže převážit zájem na dodržování právních předpisů nad zájmem žalobce na pokračování v partnerském životě, jelikož pětileté vyhoštění by vedlo k neodčinitelnému rozbití jeho vztahu. Žalobce dodal, že o svou přítelkyni z důvodu její nemoci pečuje, což žalovaná dostatečně nezhodnotila a dle jeho mínění dostatečně nezohlednila konkrétní situaci žalobce.

[3] Žalobce z prakticky stejného důvodu brojil ve své žalobě také proti pětileté době vyhoštění, kterou považoval za nepřiměřenou. Správní orgán podle něj přehlédl polehčující okolnosti a humanitární aspekt jeho případu, spočívající právě v jeho péči o nemocnou přítelkyni. Z polehčujících okolností zmiňuje také fakt, že se správními orgány v průběhu celého řízení spolupracoval a byť připouští, že nemuselo být od jeho vyhoštění upuštěno, považuje pětiletou dobu zákazu pobytu za nepřiměřeně přísnou.

[4] Městský soud rozsudkem specifikovaným v záhlaví žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[5] Nejprve konstatoval, že z předloženého spisového materiálu vyplývá, že žalobce byl dne 23. 10. 2016 ve 20:00 hod. kontrolován na adrese N. 115/2032, P., policejní hlídkou. Nebyl schopen na výzvu prokázat svou totožnost a byl proto dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, zajištěn. Následně byl převezen na služebnu správního orgánu prvního stupně, kde byla určena jeho totožnost, a bylo zjištěno, že žalobce měl na základě trestního vyhoštění opustit ČR nejpozději dne 19. 9. 2011. Současně lustrací jeho osoby v dostupných evidencích vyplynulo, že žalobci bylo v minulosti již dvakrát uloženo správní vyhoštění – nejprve v roce 2006 na dobu 3 let a posléze v roce 2011 také na dobu 3 let.

[6] Soud se nejprve zabýval námitkou žalobce, že napadeným rozhodnutím bylo nepřiměřeným způsobem zasaženo do jeho rodinného a soukromého života. Odkázal na ustálenou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva („ESLP“) vztahující se k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, bod 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu.

[7] Městský soud neshledal v postupu žalované i správního orgánu prvního stupně pochybení, která by výše zmíněnému odporovala a naplňovala podstatu žalobní námitky vznesené žalobcem. Oba správní orgány ve svých rozhodnutích zásah do rodinného a soukromého života žalobce posuzovaly a hodnotily, stejně tak řádně zdůvodnily závěr, podle kterého správní vyhoštění nepředstavuje pro žalobce nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života.

[8] Městský soud uvedl, že žalobce svůj vztah s partnerkou, o nějž nepřiměřenost správního vyhoštění primárně opírá, začal budovat v roce 2012, kdy nemohl spoléhat, že zde bude moci pobývat trvale, jelikož šlo o období, kdy se již v ČR vědomě nelegálně zdržoval. Judikatura ESLP zastává názor, že pokud byl rodinný život založen a rozvíjen až poté, kdy cizinci věděli, že jejich imigrační status je takový, že jejich rodinný život je v dané zemi od počátku nejistý, je vyhoštění cizince nesouladné s článkem 8 Úmluvy pouze výjimečně (srov. rozsudek ze dne 26. 1. 1999, *Jerry Olajide Sarumi proti Spojenému království*, stížnost č. 43279/98, rozsudek ze dne 22. 5. 1999, *Andrey Sheabashov proti Lotyšsku*, stížnost č. 50065/99). Dle názoru městského soudu v případě žalobce výjimečné okolnosti naplněny nebyly, a tudíž nelze hovořit o nepřiměřeném zásahu do jeho rodinného a soukromého života.

[9] Městský soud se ztotožnil s názorem správních orgánů, které podle něj řádně vážily na straně jedné zájem státu na ochraně veřejného pořádku, který žalobce svým jednáním opakovaně porušoval, a na straně druhé zásah do jeho soukromého či rodinného života. Dospěly přitom podle přesvědčení městského soudu ke správnému závěru, že v daném případě vyhoštění žalobce z území ČR na omezenou dobu není nepřiměřeným opatřením. Městský soud poukázal mimo jiné na pobytovou historii žalobce, která hovoří výrazně v jeho neprospěch, jelikož nerespektoval již dvě pravomocně uložená správní vyhoštění z let 2006 (rozhodnutí ze dne 11. 10. 2006, č. j. SCPP-1679/PH-OPK3-SV-2006) a 2011 (rozhodnutí ze dne 29. 4. 2011, č. j. KRPC-28697-15/ČJ-2011-020023). Žalobce

nevycestoval dokonce ani poté, co mu byl trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 22. 8. 2011, sp. zn. 143 T 59/2011, uložen úhrnný trest vyhoštění na dobu 3 let.

[10] Městský soud také poukázal na to, že osoba zúčastněná na řízení (přítelkyně žalobce) je vdaná, její manžel má vůči ní zákonnou vyživovací povinnost a na tomto faktu nic nemění ani to, že spolu manželé nesdílí společnou domácnost. Dovodil z toho, že žalobce není jedinou osobou, na jejíž péči by byla osoba zúčastněná na řízení výhradně odkázána.

[11] K námitce nepřiměřenosti správního vyhoštění na dobu 5 let se městský soud vyjádřil tak, že taktéž není důvodná. Správní orgány v tomto směru nevybočily z mezí správního uvážení, neboť výměra doby, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU, nepřekračuje horní hranici stanoveného zákonného rozpětí. Doba zákazu vstupu rovněž odpovídá faktu, že předchozí mírnější opatření se u žalobce minula účinkem.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalované

[12] Rozsudek městského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností z důvodu, který podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy pro vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Navrhl zrušení napadeného rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti víceméně opakuje své argumenty uvedené v žalobě, tedy že správní vyhoštění by nepřiměřeně zasáhlo do jeho soukromého a rodinného života. Tento zásah má spočívat v tom, že spolu s ním na Ukrajinu nemůže vycestovat jeho přítelkyně, se kterou žije již čtyři roky, která je nemocná a odkázaná na jeho výživu a pomoc. Stěžovatel polemizuje s názorem správního orgánu (jenž mj. citoval v této souvislosti rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2015, č. j. 7 Azs 70/2015 – 35), že by mohl svůj rodinný a soukromý život realizovat mimo území České republiky. Poukázal na nepříznivý zdravotní stav své přítelkyně (osoby zúčastněné na řízení), která ze zdravotních důvodů nemůže odcestovat. Na Ukrajině by si navíc nebyla schopna zabezpečit takový způsob existence, který by alespoň elementárním způsobem naplnil její životní potřeby a umožnil by jí pokračovat v potřebném léčení.

[14] Ohledně vyživovací povinnosti manžela osoby zúčastněné na řízení stěžovatel uvedl, že byť vyživovací povinnost skutečně existuje, neexistuje záruka, že by toto právo bylo reálně přiznáno a že by se osoba zúčastněná na řízení svých finančních nároků opravdu domohla.

[15] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje se závěry rozsudku městského soudu a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

[16] Osoba zúčastněná na řízení se k věci nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[18] Kasační stížnost není důvodná.

[19] Stěžovatel uplatňuje kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Polemizuje především s hodnocením ze strany správního orgánu (potažmo i městského soudu) ohledně zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života.

[20] Z ustálené judikatury ESLP i zdejšího soudu (srov. např. rozsudek ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 48/2013 – 34; k judikatuře ESLP viz odst. [6] a [8] výše) plyne, že správní orgán při rozhodování o přiměřenosti uložení správního vyhoštění musí vážit mezi dvěma konkurujícími si hodnotami. Na jedné straně je zájem státu na vyhoštění cizince, jenž se na území České republiky zdržuje v rozporu se zákonem. V projednávaném případě je nesporné, že stěžovatel je v tomto ohledu „recidivistou“, neboť opakovaně nedodržel vykonatelné rozhodnutí o vyhoštění, v jednom případě dokonce uložené trestním příkazem. Na druhé straně je zde zájem na zachování soukromého a rodinného života stěžovatele.

[21] Nejvyšší správní soud, stejně jako městský soud a správní orgány, vzal v úvahu současnou situaci stěžovatele. Nejvyšší správní soud – poté, co se seznámil se správním spisem - je přesvědčen, že městský soud i správní orgány zhodnotily tuto situaci správně, jestliže nakonec uzavřely, že zájem na vyhoštění stěžovatele převáží nad zájmem na zachování jeho soukromého a rodinného života.

[22] Argumenty, proč tomu tak je, byly srozumitelně popsány již v rozsudku městského soudu. Nejvyšší správní soud je ve stručnosti rekapituluje takto: (a) stěžovatel založil svůj dosavadní vztah s osobou zúčastněnou na řízení v době, kdy si musel být vědom toho, že nepobývá na území České republiky legálně, (b) osoba zúčastněná na řízení není odkázána výhradně na jeho péči, neboť má manžela (byť s ním nyní nežije) a dospělé dcery, které se o ni již zčásti starají, a nakonec (c) ve správním řízení nebyl předložen důkaz k podpoře tvrzení stěžovatele ohledně zdravotního stavu osoby zúčastněné na řízení, takže zdejší soud nemá za prokázané, že by bylo její přesídlení spolu se stěžovatelem vyloučeno.

[23] Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že osoba zúčastněná na řízení se ani v řízení před městským soudem, ani v řízení o kasační stížnosti nijak nevyjádřila, a nezbývá tedy, než vycházet z její výpovědi před správním orgánem dne 23. 11. 2016. Tam mimo jiné uvedla, že „*má zdravotní problémy s rukama, nohama, tlakem a srdcem*“ a chce si požádat o invalidní důchod. Problematický zdravotní stav osoby zúčastněné na řízení však zůstává v rovině tvrzení, které nebylo osvědčeno např. lékařskou zprávou.

[24] K případné vyživovací povinnosti mezi manželi, na kterou upozornil městský soud a které by se osoba zúčastněná na řízení eventuálně mohla dovolávat, uvádí Nejvyšší správní soud následující. Soud souhlasí se stěžovatelem, že neexistuje záruka, že by se osoba zúčastněná na řízení domohla určitého konkrétního peněžitého plnění a že manžel bude toto plnění skutečně poskytovat. Současně je však zřejmé, že tato možnost existuje a je předvídána zákonem (viz § 697 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Tento argument je však do určité míry vedlejší – měl pouze ilustrovat, že situace osoby zúčastněné na řízení je méně prekérní, než jak naznačuje stěžovatel. Ostatně sama osoba zúčastněná na řízení ve svém výslechu připustila, že již nyní jí s domácností pomáhají její zletilé dcery.

[25] Nakonec Nejvyšší správní soud považuje za nutné dodat, že i kdyby stěžovatel prokázal tvrzený nepříznivý zdravotní stav osoby zúčastněné na řízení, přesto by to nebylo důvodem ke zrušení rozhodnutí žalované. Při zvažování kritérií podle judikatury ESLP (viz odstavce [6] a [8] výše) je ve stěžovatelově případě zřetelné, že jeho rodinný a soukromý život nedosahuje takové hloubky a intenzity, aby převážil nad zájmem státu na jeho vyhoštění. Stěžovatel neprokázal, ba ani netvrdil, žádné sociální a kulturní vazby v České republice, délku jeho pobytu nelze považovat za polehčující okolnost, protože na území České republiky pobýval po celou dobu nelegálně. Imigrační historie stěžovatele demonstruje závažné porušování jeho povinnosti vycestovat, přestože mu byla opakovaně uložena vykonatelným rozhodnutím.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[26] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele jako nedůvodnou, neboť nepřisvědčil žádné z uplatněných námitek. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. kasační stížnost zamítl (výrok I. tohoto rozsudku).

[27] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Jelikož stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly (viz výroky II. a III. tohoto rozsudku).

[28] Pokud jde o náklady osoby zúčastněné na řízení, lze je podle § 60 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přiznat pouze v případě plnění povinnosti uložené soudem či z důvodů zvláštního zřetele hodných; takové okolnosti přitom soud neshledal. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozsudku.

[29] V řízení před městským soudem byl stěžovateli usnesením ze dne 17. 2. 2017, č. j. 1 A 13/2017 – 15, ustanoven zástupcem Mgr. Jindřich Lechovský, advokát. Dle ustanovení § 35 odst. 8 *in fine* s. ř. s. zastupuje ustanovený zástupce, je-li jím advokát, účastníka i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[30] Odměna ustanovenému zástupci náleží za poskytnutí dvou úkonů právní služby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), spočívajících v (další) poradě ve věci s klientem přesahující hodinu [§ 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu; advokát doložil konání porady dne 2. 5. 2017 od 09:00 hod. do 10:25 hod.] a doplnění kasační stížnosti [písemné podání ve věci samé dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], při sazbě 3100 Kč za úkon právní služby [dle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna ustanoveného zástupce tak činí 6200 Kč. Pokud jde o náhradu hotových výdajů ustanoveného zástupce, je tato stanovena paušálně v § 13 odst. 3 advokátního tarifu, a to ve výši 300 Kč za každý jeden úkon právní služby. Na náhradě hotových výdajů proto ustanovenému zástupci náleží částka 600 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani ve výši 21 % podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Celkem tedy ve výroku V. tohoto rozsudku přiznal Nejvyšší správní soud ustanovenému advokátovi na odměně za zastupování stěžovatele a na náhradě hotových výdajů částku 8228 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena do 60 dnů od právní moci rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. září 2017

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu